

Kraków, Panieńskie Skały

1. Kategoria

Legendy

2. Położenie administracyjne

gm. Kraków, pow. krakowski, woj. małopolskie

3. Współrzędne

50.06105 19.85876

4. Kod w dokumentacji

Krakow-26-294

5. Opis

Grupa wapiennych skał w północnej części Lasu Wolskiego, u wylotu Wolskiego Dołu, nazywana była dawniej Przygrzybem albo Wolskimi Skałami*. Podobno w XIII wieku w czasie jednego z najazdów tatarskich w miejscu tym znalazły schronienie norbertanki, które uciekały z pobliskiego klasztoru na Zwierzyńcu. Legendę na ten temat spisał w 1844 roku wybitny historyk, księgarz i kolekcjoner, Ambroży Grabowski. W czasie jednej z wycieczek w podmiejskie okolice Krakowa Grabowski spotkał w pobliżu Panieńskich Skał włościankę z Woli Justowskiej, która opowiedziała mu historię, jaką usłyszała od swojego ojca...

Cytując zapisane przez Grabowskiego słowa włościanki, Jakubowej Głupczykowej, lat 63, *Było to w one czasy, kiedy w Krakowie wielka była ruinacya (rewolucya), bo tam jacyś wojacy wpadli i ludzi zarzynali i wielkie gwałty robili. Wtedy, chroniąc się przed nimi, z klasztoru zwierzyńskiego uciekły dwie panny zakonnice i tu przyszły. Mówiła jedna do drugiej: moja siostrzo! cóż teraz pocniemy ze sobą i gdzie się obrócimy?... Druga jej na to rzekła: moja kochana! kiedy nas tu w to miejsce Pan Jezus sprowadził, to już tu zostaniemy... a wtem otwarła się przed nimi skała i pokazał się w niej mały pokoik, w którym na środku stał marmurowy stół. One tedy tam weszły, przy tym stole usiadły i oparłszy się na rękach posnęły.*

*Byłam oto tak jeszcze mała dziewczyna, jak ta panienka, kiedy mnie tatuś wzięli do lasu i szliśmy na grzyby. Przyszędłszy tu podnieśli mnie tatuś do góry i zajrzałam okienkiem do tego pokoiku i widziałam te śpiące panny na swoje oczy, (...) Mówili to u nas ludzie starszankowie siwiuteńcy, że dał to Pan Jezus tym pannom, iż tak będą spać aż do sądnego dnia i dopiero wtedy się obudzą i powstaną**.*

W miejscu, gdzie skały rozstały się przed uciekającymi zakonnice, przez długie lata stała figura Matki Bożej Różańcowej, wykonana w XIX wieku w jednym z krakowskich warsztatów kamieniarskich. Figurę tę przeniesiono w późniejszym czasie na teren skansenu na Woli Justowskiej. Na jej miejscu przez jakiś czas stał metalowy krzyż, którego jednak wiosną 2017 roku także już w tym miejscu nie było. Na skale u stóp dawnej figury i krzyża zachowało się wyryte w kamieniu serce, w które wpisane są niewyraźne słowa modlitwy: Matka Skalista / Proś Ducha Świętego / By raczył bronić Kościoła / naszego Oto prosi / Antoni Rakowski.

Fragment Lasu Wolskiego wokół Skał Panieńskich (6,4 ha) objęty jest ochroną prawną jako rezerwat krajobrazowy (utworzony w 1953 r.). Jest to jeden z trzech rezerwatów przyrody w Lesie Wolskim. Dwa pozostałe, Skałki Przegorzalskie i Bielańskie Skałki, znajdują się w jego południowej części.

6. Uwagi

7. Źródła i materiały

* *Panieńskie Skały*, artykuł online na stronie [www. it-jura.pl](http://www.it-jura.pl), <http://www.it-jura.pl/pl/rezerwat.php?go=paniensk>, dost. 20.05.2017.

***Wspomnienia Ambrożego Grabowskiego*, t. II, Kraków 1909, s. 281-282. Wersja online dostępna na stronie Małopolskiej Biblioteki Cyfrowej: <http://mbc.malopolska.pl/dlibra/doccontent?id=15551>, dost. 20.05.2017.

8. Dokumentacja w terenie

3 kwietnia 2017 r.

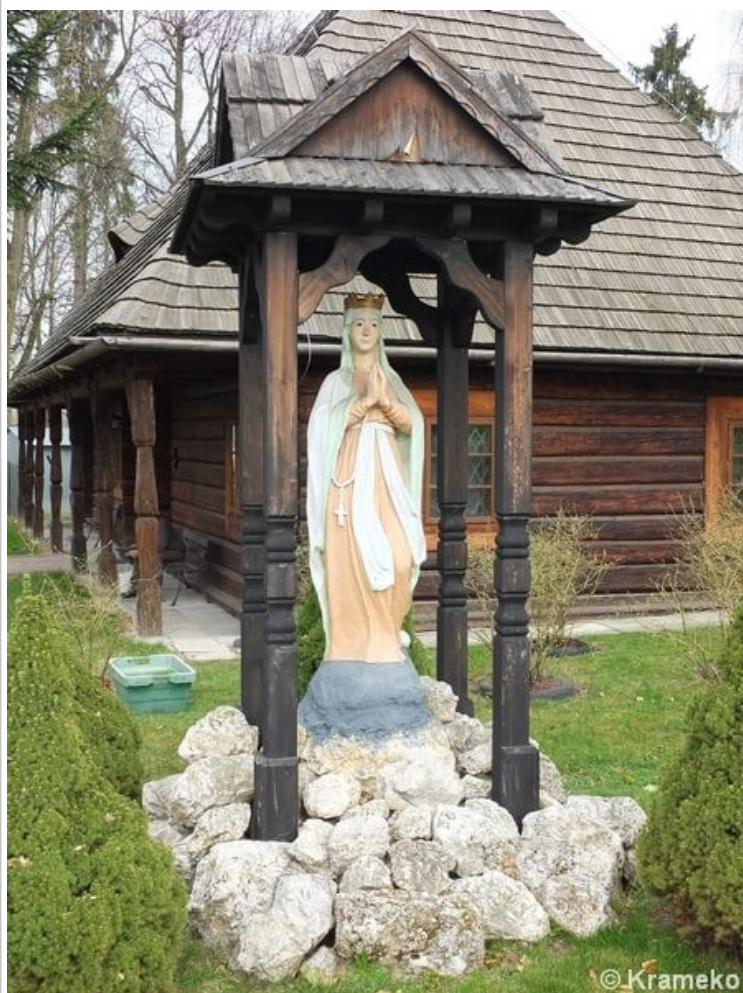

Figura MB Różańcowej z Panieńskich Skał w skansenie na Woli Justowskiej